فعالان اقتصادی بخش خصوصی در گفت و گو با «ایران» مسیرهای جایگزین ورودی‌های جنوبی برای تجارت را تشریح کردند

ایران قابل محاصره نیست

گزارش

«ایران قابل محاصره نیست». این جمله‌ای است که فعالان اقتصادی به آن اذعان دارند و معتقدند حتی اگر محاصره غیرقانونی دریایی ترامپ در تنگه هرمز مانع از تجارت از دریای عمان و خلیج فارس شود، موقعیت ژئوپلتیکی ایران به گونه‌ای است که سایر مرزها به راحتی جایگزین مرزهای جنوبی خواهند شد. آنها عنوان می‌کنند که بعد از جنگ ۱۲ روزه، پیش‌بینی تمام سناریوها انجام شده و برای سناریوهای بدتر هم برنامه‌ریزی شده‌است. بنابراین وقفه‌ای در تجارت کشور رخ نمی‌دهد. ظرفیت مرزهای شرقی، غربی و شمالی ایران توانایی ورود و خروج کالا را دارند. زیرساخت‌ها نیز به صورت ترکیبی (زمینی-دریایی و ریلی) می‌توانند کالاها را به مقاصد صادراتی برسانند و کالا را از مبادی وارد کنند.

ایران چهار راه اتصال به شرق و غرب است. از مسیرهای شرقی به کشورهای شرق آسیا مانند پاکستان، افغانستان، هند و چین، از مسیرهای غربی به ترکیه و اروپا، از مسیرهای شمالی به روسیه و آسیای مرکزی و از جنوب به کشورهای خلیج فارس و اقیانوس هند می‌رسد. جنگ تحمیلی سوم موجب شد تا اهمیت تنگه هرمز که متعلق به ایران است و از مهم‌ترین گلوگاه‌های تجاری دنیاست، بیش از گذشته برای کشورها مشخص شود. ترامپ نیز با توجه به اهمیت این تنگه، تداوم یا خروج از جنگ را به بسته یا باز بودن تنگه هرمز گره زده‌است. او که در ابتدا برای باز شدن این تنگه استراتژیک به تهدید و سپس به مذاکره روی آورد، حال محاصره تنگه را در دستور کار قرار داده است. محاصره‌ای که به گفته کارشناسان نه قانونی است و نه موفقیت آمیز.

اما این گزارش با پیش فرض محاصره تنگه هرمز از سوی آمریکا در گفت‌وگو با فعالان اقتصادی تهیه شده‌است. در صورتی که ترامپ بتواند تهدید خود را عملی کند، تجارت ایران باید از سایر مرزها انجام شود. سؤال مشخص این است: «آیا مرزهای شرقی، غربی و شمالی ظرفیت و توانایی جایگزینی مرزهای جنوبی را دارند؟» از سوی دیگر «آیا معاهده‌های بین‌المللی به خصوص تجارت آزاد با اوراسیا در این شرایط می‌تواند به کمک ایران بیاید؟»

کلید تنگه هرمز، دست ایران است

عبدالله مهاجر دارابی، عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران و رئیس اتاق بازرگانی مازندران در همین باره به «ایران» گفت: «محاصره تنگه هرمز از سوی آمریکا هیچ عایدی ندارد. زیرا کلید این تنگه در دست ایران است.» او افزود: «علاوه بر این، موقعیت جغرافیایی ایران به گونه‌ای است که با ۱۵ کشور هم مرز و همسایه است. از این رو راه‌های خروجی زیادی برای تجار ایرانی وجود دارد. از مسیر دریایی می‌توانیم از دریای خزر استفاده کنیم. در زمینه ریلی و جاده‌ای نیز در سایر مرزها امکانات داریم. می‌توانیم برای واردات و صادرات از زیرساخت‌های ریلی، دریایی و زمینی به صورت ترکیبی استفاده کنیم.» مهاجر دارابی اظهار کرد: «ما سناریوهای مختلفی را بعد از جنگ ۱۲ روزه بررسی کردیم. به همین دلیل آمادگی لازم را برای مواجهه با چنین موقعیتی داشته و داریم. هرچند بر این باوریم که محاصره تنگه شکسته شده است و کشتی‌های ایرانی توانسته‌اند به آبهای آزاد وارد شوند.» به گفته او، ایران در تجارت به مشکل بر نمی‌خورد زیرا بنادر کشور در شمال و مرزهای کشور در شرق و غرب جایگزین مرزهای جنوبی خواهند شد.

از پتانسیل اوراسیا استفاده کنیم

هادی تیزهوش تابان، رئیس اتاق مشترک ایران و روسیه نیز در این رابطه به «ایران» گفت: «محاصره تنگه هرمز قطعاً ورود و خروج کالا از مرزهای جنوبی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از این رو باید از مسیرهای جایگزین استفاده کنیم که هزینه تجارت را نیز اضافه نکند.»

او ادامه داد: «ما در شمال زیرساخت‌های مناسبی را برای تجارت در اختیار داریم. بنابراین تجارت دریایی، ریلی و زمینی را می‌توانیم از استان‌های شمالی، اردبیل و آذربایجان های غربی و شرقی انجام دهیم.» تیزهوش تابان با اشاره به اینکه باید برای واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه برنامه‌ریزی داشته باشیم، عنوان کرد: «تجار می‌توانند از مسیر سایر کشورها به صورت ترانزیت نسبت به واردات و صادرات اقدام کنند. به اعتقاد من یکی از مهم‌ترین کشورهایی که در مجاورت ایران قرار دارد و می‌تواند در این بازه زمانی به ما کمک کند، ارمنستان است. این کشور جزو کشورهای همراه و مناسب برای تجارت و ترانزیت کالا محسوب می‌شود.» او افزود: «برای تداوم تجارت کشور همه اتاق‌های مشترک، اتاق‌های بازرگانی و اتاق ایران به همراه دولت بر این موضوع متمرکز هستند. اتاق‌ها ابزارهای مناسبی برای توسعه تجارت از مرزهای غربی، شرقی و شمالی محسوب می‌شوند.» رئیس اتاق مشترک ایران و روسیه به این نکته نیز اشاره کرد که در حال حاضر هزینه تجارت تا حدودی افزایش یافته؛ اما از سرعت تجارت کاسته نشده‌است.

او به نکته مهمی در خصوص استفاده از پتانسیل اوراسیا و پیمان‌های منطقه‌ای در شرایط جنگی اشاره و اظهار کرد: «عضویت ما در اوراسیا دقیقاً در همین شرایط جنگی می‌تواند به کمک تجارت کشور بیاید. اوراسیا در آینده نزدیک به یکی از پیمان‌های جذاب در جهان تبدیل خواهد شد که بسیاری از کشورها خواهان پیوستن به آن هستند. ایران از عضویت در این پیمان بهره‌مند است و بسیاری از کالاها را بدون تعرفه می‌تواند وارد کند. بنابراین در صورت پیوستن کشورهای بیشتر به اوراسیا، تعاملات ما با دنیا نیز رو به پیشرفت خواهد بود.»

> عضویت ما در اوراسیا دقیقاً در همین شرایط جنگی می‌تواند به کمک تجارت کشور بیاید.

> اوراسیا در آینده نزدیک به یکی از پیمان‌های جذاب در جهان تبدیل خواهد شد که بسیاری از کشورها خواهان پیوستن به آن هستند. ایران از عضویت در این پیمان بهره‌مند است و بسیاری از کالاها را بدون تعرفه می‌تواند وارد کند. بنابراین تجارت ما در صورت پیوستن کشورهای بیشتر به اوراسیا دقیقاً در همین شرایط جنگی می‌تواند به کمک تجارت کشور بیاید.

کشور با کمبود مواجه نمی‌شود

محمد حسین روشنک، رئیس اتاق مشترک ایران و تاجیکستان نیز به تشکیل «ستاد پشتیبانی دفاع مقدس» در خراسان اشاره کرد و به «ایران» گفت: «در این ستاد برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده تا به جای مرزهای جنوبی کشور، واردات از کشورهای آسیای میانه و حتی چین و روسیه از سمت مرزهای خراسان وارد کشور شوند. در این رابطه نیز همکاری اتاق بازرگانی خراسان و دولت بسیار نزدیک است.» او گفت: «ستاد مذکور پس از جنگ ۱۲ روزه تشکیل شد و فعال بود. در برهه کوتاهی فعالیتش افت کرد؛ اما جنگ تحمیلی سوم اعضای ستاد را برآن داشت تا در زمان جنگ و صلح، تقویت مرزها در دستور کار ستاد قرار گیرد.» او ادامه داد: «ما از طریق مرزهای شمالی و شرقی به راحتی می‌توانیم نیازهای کشور را برآورده کنیم. شاید به اندازه مرزهای جنوبی فعال نباشیم، اما کشور با کمبود و چالش مواجه نخواهد شد. خوشبختانه از نظر زیرساختی شاهد خطوط ریلی مناسب، جاده‌ها و امکانات دریایی خوبی در مرزها هستیم.» او در بخشی از سخنان خود به این نکته تأکید کرد که هیچ کشوری نمی‌تواند ایران را محاصره کند. چراکه ایران امکاناتی دارد که تجارت آن با بسیاری از کشورها قابل تعطیل شدن نیست. هرچند به نظر می‌رسد تا کنون نیز کمی نسبت به امکاناتی که در اختیار داریم، غفلت کرده‌ایم. اما بنادر ایران قابل محاصره نیست.

روشنک همچنین در خصوص اهمیت پیمان‌های منطقه‌ای در شرایط جنگی عنوان کرد: قطعاً این پیمان‌ها می‌توانند به کمک تجارت ما بیایند. تجار ایرانی می‌توانند موقعیت خود در اوراسیا را تقویت کنند. اما چالشی که در این باره وجود دارد، داخلی است. یعنی مباحث مربوط به رقابت صنایع ما با صنایع خارجی. فرض کنید ما از امکانات معاهده اوراسیا استفاده کنیم و کالاهایی را بدون تعرفه به ایران بیاوریم. آیا صنایع داخلی ما قدرت رقابت با آنها را دارند؟ بنابراین بازنگری کلان در سیاست‌های صنعتی قطعاً باید مد نظر سیاست‌گذاران باشد.

فعالیت مرزها ۲۴ ساعته شود

علی ریگی میرجاوه، رئیس اتاق سیستان و بلوچستان هم در گفت‌وگو با «ایران» بر این باور است که شرایط برای تجارت از مرزهای شرقی مهیاست و هم‌اکنون نیز از مرزهای میرجاوه و بندر کراچی تبادلات تجاری انجام می‌شود. اما زیرساخت‌های حمل‌ونقل در این مرزها چندان مناسب نیست. از سویی تنش‌های میان پاکستان و افغانستان، اندکی شرایط را سخت کرده است. او ادامه داد: «اگر این تنش (اختلافات پاکستان و افغانستان) کاهش یابد و از سوی دیگر مرزها به صورت ۲۴ ساعته فعال باشند، می‌توانیم تا حدی جایگزین مرزهای جنوبی باشیم.»

در تجارت ناتوان نمی‌شویم

حسین وثوقی ایرانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی اردبیل و نایب رئیس کمیسیون فنی مهندسی و احداث نیز در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کرد: «اگر کشورمان را به لحاظ ژئوپلتیکی بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که ایران قابل محاصره نیست. ما در یک چهارراه قرار گرفته‌ایم که تهدید یا عملی شدن محاصره تنگه هرمز، تنها یکی از راه‌ها را ممکن است مسدود کند. در این شرایط شاید تجارت اندکی تحت تأثیر قرار بگیرد، اما ناتوان نخواهیم شد.» او ادامه داد: «ما می‌توانیم شیوه‌های مختلفی را از مسیرهای جایگزین برای تداوم تجارت در پیش بگیریم. در غرب و شرق ایران مسیرهای زمینی و ریلی وجود دارد و در شمال ایران نیز مسیرهای دریایی فعال است. بنابراین می‌توانیم مایحتاج خود را به کشور وارد کنیم و حتی از این مسیرها صادرات انجام دهیم.» وثوقی ایرانی گفت: «پیش از این نیز در حوزه صنایع غذایی استراتژیک، مرزهای شمالی کشور فعال بود و کالاها از بنادر شمالی وارد کشور می‌شد. در واقع بخشی از کالاهای صنعتی از جنوب کشور به ایران می‌آمد.» او با بیان اینکه قطعاً مرزهای جنوبی به طور کامل بسته نخواهد شد و آمریکا نیز توانایی این کار را ندارد، افزود: «کالاهایی که از مرزهای جنوبی وارد کشور می‌شدند نیز می‌توانند از مسیرهای جنوب شرقی وارد شوند.» این عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران در خصوص زیرساخت‌های مرزی کشور گفت: «زیرساخت‌هایی که در شمال و بنادر شمالی وجود دارد معادل زیرساخت‌های بنادر جنوبی است. به عنوان مثال بندر انزلی و امیرآباد پتانسیل و امکانات بالایی برای تجارت دارند. اتصالات ریلی نیز از مرزهای شمالی برقرار است. حتی انبارهای مختلف کالا در این بنادر ساخته شده و به اعتقاد من محاصره تنگه هرمز، در تجارت کشور ما تأثیری ندارد.»

زیرساخت‌های ما کامل است

فاطمه قنبرپور، نایب رئیس کمیسیون حمل‌ونقل و لجستیک اتاق بازرگانی ایران هم به توانمندی کشور در مبادی ورودی و خروجی اشاره کرد و گفت: «در شرایط کنونی، جایگزین‌های بنادر در بخش جنوبی، می‌توانند بنادر شمالی باشند. زیرساخت‌ها در این بنادر کامل است و پروتکل‌های حمل‌ونقلی نیز وجود دارد. همچنین انبارهای عمومی و مناطق آزاد به اندازه کافی وجود دارد. از سوی دیگر مرز بازرگان و مرزهای دیگر می‌توانند بستر مناسب تجارت باشند. علاوه بر این، مصوبه هیأت دولت مبنی بر کولبری نیز می‌تواند در این شرایط به کمک تجارت کشور بیاید.»

محاصره تجارت ایران؛ کارشناسان چه می‌گویند؟

برش

عبدالله مهاجر دارابی: ایران با تکیه بر مرزهای متعدد و مسیرهای ترکیبی، در صورت فشار بر تنگه هرمز هم در تجارت دچار بن‌بست نمی‌شود.

هادی تیزهوش تابان: مسیرهای شمالی و ظرفیت اوراسیا می‌تواند جایگزین تجارت جنوب شود، هرچند هزینه مبادلات افزایش می‌یابد.

محمدحسین روشنک: با فعال شدن مرزهای شرقی و شمالی، کشور با کمبود کالا مواجه نخواهد شد و امکان تأمین نیازها وجود دارد.

علی ریگی میرجاوه: مرزهای شرقی ظرفیت کمک به تجارت را دارند، اما برای اثرگذاری بیشتر باید زیرساخت‌ها تقویت و مرزها ۲۴ ساعته شوند.

حسین وثوقی ایرانی: موقعیت ژئوپلتیکی ایران اجازه محاصره کامل تجاری را نمی‌دهد و مسیرهای جایگزین برای واردات و صادرات وجود دارد.

فاطمه قنبرپور: بنادر شمالی، انبارها، مناطق آزاد و مرزهایی مانند بازرگان می‌توانند بخشی از بار تجارت کشور را در شرایط بحران پوشش دهند.

آگهی مناقصه ۱-۴۰۵ سایپا

شرکت تولیدی گداز قطعه کیا (سهامی خاص) وابسته به شرکت مگاموتور سایپا

در نظر دارد نسبت به انتخاب پیمانکار جهت خرید شمش آلومینیوم ADC12 به میزان ۵۰ تن (در دو مرحله ۲۵ تن) اقدام نماید. لذا تأمین کنندگان دارای رزومه کاری مرتبط ، می توانند با توجه به موارد ذیل نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند:

۱) **موضوع مناقصه:** انتخاب پیمانکار جهت خرید شمش آلومینیوم ADC12 به میزان ۵۰ تن (در دو مرحله) مطابق مشخصات اعلامی از سوی شرکت گداز قطعه کیا

۲) **کارفرما:** شرکت تولیدی گداز قطعه کیا (سهامی خاص)

۳) **مهلت جهت دریافت اسناد مناقصه:** از روز پنج‌شنبه به تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۲۷ لغایت روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۰۵ به سایت شرکت www.ggkco.ir (بخش مزایده‌ها و مناقصه‌ها) مراجعه نمایند.

۴) **آخرین مهلت جهت تسلیم پیشنهاد:** ساعت ۱۵:۰۰ روز یکشنبه به تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۰۶

۵) **آدرس محل دریافت اسناد و ارائه پیشنهادات:** استان لرستان، شهرستان ازنا، کیلومتر ۵ جاده دورود/ ازنا، منطقه ویژه اقتصادی ازنا، شرکت تولیدی گداز قطعه کیا، واحد بازرگانی، تلفن ۰۶۶-۴۳۴۲۴۲۸۰ و ۰۹۱۸۳۶۱۶۹۸۵ (آقای فرجی)

۶) **تضمین شرکت در مناقصه:** ۱۰٪ (ده درصد) مبلغ کل قرارداد به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی یا چک بانکی (چک تضمین شده بانکی) متعلق به شرکت‌کننده قابل پرداخت به حواله کرد شرکت در پاکت مهر و موم شده به‌همراه دیگر اسناد، مطابق با شرایط مناقصه به شرکت گداز قطعه کیا ارسال گردد.

۷) **مدارک لازم جهت دریافت اسناد:** معرفی‌نامه معتبر.

۸) ارائه رزومه کامل و اسناد ثبتی از طرف پیمانکاران به‌همراه پاکت‌های پیشنهاد قیمت الزامی می باشد.

۹) ارزیابی عمومی و اختصاصی شرکت‌ها با توجه به شرایط مورد نظر شرکت تولیدی گداز قطعه کیا انجام گرفته و شرکت‌کنندگان در مناقصه حق اعتراض به نوع و نحوه ارزیابی نخواهند داشت.

۱۰) دریافت اسناد مناقصه و یا امضای اسناد مناقصه هیچ‌گونه حقی برای شرکت‌کننده در مناقصه ایجاد ننموده و شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

۱۱) به پیشنهادات ناقص، مشروط، مبهم و مخدوش ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱۲) پس از سپری شدن مهلت اخذ پاکت‌ها، پیشنهاد دیگری پذیرفته نخواهد شد.

۱۳) هزینه چاپ آگهی از برنده مناقصه اخذ می‌گردد.

شرکت تولیدی گداز قطعه کیا (سهامی خاص)

آگهی مزایده املاک-1405-TEH-19

شرکت ساختمان بیمه ایران

شرکت ساختمان بیمه ایران (سهامی خاص) در نظر دارد تعدادی از املاک خود واقع در شهر تهران را با کاربری مسکونی،مطابق جدول ذیل در قالب مزایده عمومی واگذار نماید. مزایده از قیمت پایه و در وضعیت موجود هریک از املاک که به رؤیت متقاضیان خواهد رسید شروع و به بالاترین قیمت پیشنهادی مورد تأیید مالک واگذار می‌گردد.

ردیف	نام شهر	نوع ملک	پلاک ثبتی		مساحت (مترمربع)		قیمت پایه مزایده(ریال)	آدرس
			فرعی	اصلی	عرصه	اعیان		
۱	تهران	آپارتمان	۶۱۰۲۸۹	۲۳۹۵	-	۱۳۸/۳۰	۱۶۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار سهرورد - بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۷ - طبقه چهارم غربی (فول امکانات)
۲		آپارتمان	۶۱۰۲۹۰	۲۳۹۵	-	۱۲۲/۶۹	۱۴۹،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار سهرورد - بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۸ - طبقه چهارم شرقی (فول امکانات)
۳		آپارتمان	۶۱۰۲۹۱	۲۳۹۵	-	۱۳۸/۳۰	۱۶۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار سهرورد - بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۹ - طبقه پنجم غربی(فول امکانات)
۴		آپارتمان	۶۱۰۲۹۲	۲۳۹۵	-	۱۲۲/۶۹	۱۴۹،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار سهرورد - بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۱۰ - طبقه پنجم شرقی (فول امکانات)
۵		آپارتمان	۶۱۰۲۹۳	۲۳۹۵	-	۱۳۸/۳۰	۱۶۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار سهرورد - بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۱۱ - طبقه ششم غربی (فول امکانات)
۶		آپارتمان	۶۱۰۲۹۴	۲۳۹۵	-	۱۲۲/۶۹	۱۴۹،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	بلوار - سهرورد بلوار صالحی - انتهای کوچه بوستان - نبش خیابان همایونشهر -واحد ۱۲ - طبقه ششم شرقی (فول امکانات)
۷		آپارتمان	۱۷۷۵۶	۴۷	-	۱۱۵/۸	۱۸۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	سیدخندان - خیابان شریعتی (بالاتر از پل سید خندان) کوچه ذکایی طبقه اول(فاقد پارکینگ)
۸		آپارتمان	۱۷۷۵۷	۴۷	-	۱۱۵/۶۵	۱۹۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	سیدخندان - خیابان شریعتی (بالاتر از پل سید خندان) کوچه ذکایی طبقه دوم(پارکینگ مشاع)

متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر از شرایط شرکت در مزایده و دریافت اسناد آن،همه روزه به جز ایام تعطیل و در ساعات اداری، ازتاریخ درج این آگهی تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۳۱ به محل شرکت به نشانی تهران، خیابان شیراز جنوبی، خیابان شهید آقاعلیخانی شرقی، پلاک ۶، طبقه اول مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۶۰۸۹۱۲ داخلی ۱۰۳ تماس حاصل نمایند. شرکت‌کنندگان در مزایده باید حداکثر تا ساعت ۱۶روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۲ اسناد مزایده را تکمیل و پیشنهاد قیمت خود را به‌صورت روشن و مشخص به‌همراه تضمین شرکت در مزایده در پاکات دربسته ارائه نمایند.بدیهی است شرکت ساختمان بیمه ایران در پذیرش یا رد هر یک از پیشنهادات ارائه شده مختار می‌باشد. میزان و نوع تضمین شرکت در مزایده،نحوه هماهنگی به‌منظور بازدید ازاملاک،زمان بازگشایی پاکات و نحوه حضور شرکت‌کنندگان در مزایده در جلسه بازگشایی پاکات،مطابق شرایط مندرج در اسناد مزایده می‌باشد.

شرکت ساختمان بیمه ایران - کمیسیون معاملات

مدیرعامل سابق بورس:

بازار سهام،تدریجی بازگشایی شود

بورس

کارشناس بازار سرمایه معتقد است از یک سو بازگشایی بازار سهام در دوره آتش‌بس به دلیل مشخص نبودن آینده درست نیست ولی از سوی دیگر طولانی بودن دوره توقف فعالیت بازار به صلاح نیست و باید پس از شفاف‌سازی نمادها، بازار سهام به صورت مرحله‌ای باز شود.

علی رحمانی در گفت‌وگو با ایرنا، درباره وضعیت بازار سرمایه پس از بازگشایی در دوره پساجنگ اظهار کرد:«در گام اول، سازمان بورس باید از شرکت‌های بورسی درخواست شفاف‌سازی کند؛ چون در حال حاضر برخی شرکت‌ها آسیب دیده‌اند و شرایط خاصی دارند و ممکن است به درخواست شفاف‌سازی از سوی سازمان بورس، واکنش مناسبی نداشته باشند. با این حال، برای پوشش مسئولیت اعضای هیأت مدیره شرکت‌ها، به نظر می‌رسد بهتر است افشائیات شرکت‌های بورسی آغاز شود.»

اول شفاف‌سازی شود بعد نمادها بازگشایی شوند

رحمانی افزود:«بحث دیگر این است که توقف فعالیت نماد شرکت یا صنایعی مثل فولادی‌ها یا پتروشیمی که به‌طور مستقیم هدف حملات بوده و آسیب دیده‌اند، به تنهایی کافی نیست، بلکه شرکت‌های بالادستی و پایین‌دستی این صنایع شامل تأمین‌کنندگان مواد اولیه و مشتریان محصولات آنها نیز از این شرایط آسیب می‌بینند؛ مثلاً خودروسازان به‌عنوان خریداران محصولات و ورق‌های فولادی یا تولیدکنندگان گندله و سنگ آهن به‌عنوان تأمین‌کنندگان مواد اولیه این صنایع هم در لیست تحت‌تأثیر قرارگیرندگان از جنگ قرار می‌گیرند؛ لذا باید این اطلاعات به بازار داده و شفاف‌سازی شود.

اول نمادهای کمتر آسیب دیده از جنگ بازگشایی شوند، بعد صنایع

اولین مدیرعامل بورس تهران معتقد است:«باید بعد از شفاف‌سازی، بازار به صورت مرحله‌ای بازگشایی شود؛ مثلاً صنایع غذایی یا گروه بانک‌ها که کمترین آسیب را دیده‌اند، می‌توانند در صدر نمادهای آماده بازگشایی باشند. البته اگر اطلاعات اولیه را داشته باشیم و بدانیم شرکت‌ها چگونه تحت تأثیر آسیب‌های جنگ قرار گرفته‌اند، بازار راحت‌تر نسبت به کشف قیمت سهام هر نماد تصمیم‌گیری می‌کند.»

وی خاطرنشان کرد:«از سوی دیگر بهتر است تمهیداتی برای جبران دوران خسارت اندیشیده شود به‌خصوص برای سهامداران خرد؛ چون اگر کاهش ارزش سهام در دوره بازگشایی ایجاد شود، باید این موضوع را هم در نظر گرفت که آیا سازوکار جبران خسارت طراحی شده است یا خیر؟»

دوره آتش‌بس زمان مناسبی برای بازگشایی بازار نیست

عضو هیأت علمی دانشکده حسابداری دانشگاه الزهرا(س) تأکید کرد:«به هر حال نمی‌توان برای طولانی مدت بازار را تعطیل نگه داشت. این طولانی شدن تعطیلی بازار خودش نوعی ضعف است؛ با این حال در دوره فعلی که در آتش‌بس قرار داریم و هنوز وضعیت کشور تعیین‌تکلیف نشده، بهتر است فعلاً بازار بازگشایی نشود؛ چون ممکن است اکنون بازار سهام بازگشایی شود ولی مجدداً رژیم‌های متخاصم نقض آتش‌بس کنند و به شرایط جنگی برگردیم که در این صورت، هم ناشر آسیب می‌بیند و هم سهامدار.

فعال بودن صندوق‌های درآمد ثابت و طلا، اقدام درستی بود

رحمانی با بیان اینکه فعالیت بورس‌های منطقه نیز در ایام جنگ تحمیلی سوم متوقف بود ولی نه به مانند دوره زمانی طولانی بورس ایران، درباره فعالیت صندوق‌ها گفت:«در حال حاضر صندوق‌های سهامی و اهرمی که وابسته به بازار سهام هستند، فعالیتی ندارند اما صندوق‌های درآمد ثابت و صندوق‌های کالایی مانند طلا و نقره فعالند که کار درستی بود که سازمان بورس انجام داد.»

> در حال حاضر صندوق‌های سهامی و اهرمی که وابسته به بازار سهام هستند، فعالیتی ندارند اما صندوق‌های درآمد ثابت و صندوق‌های کالایی مانند طلا و نقره فعالند

وی تصریح کرد:«در جنگ ۱۲ روزه سازمان بورس اعلام کرد صندوق‌های درآمد ثابت ۲۰ درصد از پرتفوی خود در سهام را تعدیل کنند و اکنون برخی صندوق‌های درآمد ثابت خودشان تعدیل در سهام را اجرا کرده‌اند به‌خصوص که میزان سرمایه‌گذاری بخشی از پرتفوی صندوق‌های درآمد ثابت در سهام، بسیار پایین‌تر از سایر ابزارهای سرمایه‌گذاری است و درآمد قابل توجهی نیست، لذا موضوع اصلی شفافیت است و تا زمانی که شفاف‌سازی انجام نشود، بازگشایی نمادها اشتباه است.»

پتروشیمی‌ها ارزهای خود را به مرکز مبادله آورده‌اند تا حقوق پرسنل را بدهند

کارشناس بازار سرمایه درباره علت تداوم صندوق‌های درآمد ثابت تأکید کرد:«علت این اقدام این بود که بخشی از شرکت‌های بزرگ بورسی مانند پتروشیمی‌ها منابع خود را در این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند که برای تداوم فعالیت خود خصوصاً پرداخت حقوق کارکنان نیازمند نقدینگی از طریق فروش واحدهای سرمایه‌گذاری خود در صندوق‌های درآمد ثابت‌اند.»

وی افزود:«این شرکت‌ها به‌تدریج منابع خود را از صندوق‌ها خارج می‌کنند تا بتوانند طی دو، سه ماه آینده حقوق پرسنل را بدهند و سپس آنها را به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای دریافت بیمه بیکاری ارجاع دهند. شنیده شده میزان عرضه ارز پتروشیمی‌ها در مرکز مبادله رشد قابل توجهی داشته که نشان‌دهنده نیاز به ریال است. بنابراین فعالیت صندوق‌های درآمد ثابت، کار درستی بود ولی اگر به‌تدریج میزان اوراق در بازار کاهش یافت و نرخ این اوراق رشد داشت، دولت می‌تواند اوراق بدهی منتشر کند تا جلوی افزایش قیمت را بگیرد.»